

*Өтемісова Г.Ж.
Джубанова Г.Д.
Шокалакова А.Б.*

**ҚАЗАҚ ТІЛІ
ЖӘНЕ
ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР**

**Негізгі деңгей
1-кітап
Оқу құралы**

Алматы, 2018

ӘОЖ
КБЖ
Ө

Оқу құралы баспаға Алматы Менеджмент Университетінің оқу әдістемелік кеңесі шешімімен ұсынылған 22.04.2016 ж. №6 хаттама

Рецензенттер:

Қарабаева Х.Ә. – әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті, қазақ тіл білімі кафедрасының доценті, филология ғылымдарының кандидаты.

Бадагулова Г.М. – Алматы Менеджмент Университеті, қазақ және орыс тілдері кафедрасының доценті, филология ғылымдарының кандидаты.

Байелі Ә.Ж. - Алматы Менеджмент Университеті, қазақ және орыс тілдері кафедрасының, филология ғылымдарының кандидаты.

Ө Өтемісова Г.Ж., Джубанова Г.Ж., Шокалакова А.Б.

Қазақ тілі және ұлттық құндылықтар. Негізгі деңгей 1-кітап. Оқу құралы // Г. Ж. Өтемісова Г. Д. Джубанова, А. Б.Шокалакова. Алматы: Эверо, 2018 ж. – 128 б.

ISBN

Бұл оқу құралы қазақ тілін үйренуге және оқытуға арналған. Қазақ тілінің негізгі деңгейіне арналған оқу құралы қазақ әліпбиінен бастап, сөйлеу дағдысына қажетті ең белсенді сөздерді қамтып, тілдесім дағдысына дейін қалыптастырып, үйретеді. Ұлттық салт-дәстүрлерді үйрету арқылы қазақ тілін меңгерту оқу құралының негізгі ерекшелігі болып табылады. Ұсынылып отырған еңбек қазақ тілі және ұлттық құндылықтарды үйрететін 4 кітаптан құралған кешенді оқу құралының 1-кітабы. Еңбектің мазмұнында адамның дүниеге келуіне байланысты салт-дәстүрлерден бастап, дүниеден өткеннен кейінгі кезеңдерін қамтитын рәсімдер (2,3,4-кітап) көрсетіледі. Оқу құралы қазақ тілін негізгі деңгейде үйренгісі келетін қалың жұртшылыққа арналады.

© Өтемісова Г. Ж.,
Джубанова Г. Д.,
Шокалакова А. Б.
© Эверо, 2018

МАЗМҰНЫ

Алғы сөз.....		2
1-сабақ	Қазақ әліпбиі.	3
2-сабақ	Сілтеу, жіктеу, тәуелдеу есімдіктері.	6
3-сабақ	Өзім туралы. Шілдеhana.	12
4-сабақ	Тұйық етістік. Шығыс септік.	14
5-сабақ	Барыс септік. Өткен шақ.	18
6-сабақ	Менің отбасым. Тұсау кесер.	22
7-сабақ	Мезгіл, мекен үстеулер.	26
8-сабақ	Жатыс септік. Нақ осы шақ.	28
9-сабақ	Біздің Ұлытаудағы күндеріміз. Асар.	33
10-сабақ	Келер шақ.	37
11-сабақ	Уақыт. Сан есім, реттік сан есім.	42
12-сабақ	Менің күн тәртібім. Сәукеле кигізу.	48
13-сабақ	Табыс септігі.	51
14-сабақ	Болымсыз етістік. Жалғаулықтар.	52
15-сабақ	Ұлттық құндылықтар. Қыз ұзату.	58
16-сабақ	Ас адамның арқауы. Жіктеу есімдіктері барыс септігінде.	62
17-сабақ	Барыс септігі. Керек, қажет.	65
18-сабақ	Қазақтың дастарқаны. Ерулік.	71
19-сабақ	Қонақты қарсы алу. Қомектес септігі.	73
20-сабақ	Бұйрық рай. Бұйрық райдың болымсыз түрі.	77
21-сабақ	Қонақты қарсы алу, күту рәсімдері. Бата.	78

22-сабақ	Қалау рай.	81
23-сабақ	Қалау райдың болымсыз, сұраулы түрлері.	82
24-сабақ	Қызығушылық. Жар- Жар.	87
25-сабақ	Сын есім. Ауыспалы осы шақ. Ұнайды, ұнамайды.	90
26-сабақ	Наурыз мейрамы. Киіз үйдің құрылысы.	95
27-30 сабақ	Қорытынды бақылауға арналған тапсырмалар.	102
Сөздік.....		106
Пайдаланылған әдебиеттер.....		122
Қазақ тіліндегі етістіктер.....		125

АЛҒЫ СӨЗ

*Тал бесіктен жер бесікке дейін
(халық даналығы)*

Ұлттық байлығымызды игеру, ұлттық санамызды дамыту - ұлттық құндылықтарды бағалай білуге тәрбиелеу. Ұлттық құндылықтарды дәріптеуге арналған Алматы Менеджмент Университеті президенті А.Б.Қожахметовтің бастамасымен ұйымдастырылған мәдени-лингвистикалық «Ұлытау» жобасының негізгі мақсаты – қазақ халқының ұлттық құндылықтарын негізге ала отырып, мемлекеттік тілді меңгерту. Жоба тыңдаушыларына қазақ дүниетанымынан мағлұмат беру барысында салт-дәстүр бойынша шығармашылық қабілетін қалыптастыру. Мәдени-лингвистикалық «Ұлытау» жобасы бес жылдан астам әртүрлі компания және мемлекеттік қызметкерлерге, студенттерге, оқушыларға және жалпы тіл үйренуші көпшілік қауымға қызмет көрсетіп келеді.

Деңгейлік оқыту – тілді сапалы үйрету әдістерінің бірі. Осы әдіс «Ұлытау» жобасында негізге алынып отыр. Оқу кешені төрт кітаптан тұрады: негізгі деңгей (1-кітап), базалық деңгей (2-кітап), орта деңгей (3-кітап), жоғары деңгей (4-кітап).

Ұсынылып отырған оқу кешенінің мазмұнында адамның дүниеге келуіне байланысты салт-дәстүрлерден бастап, дүниеден өткеннен кейінгі кезеңдерін қамтитын рәсімдер көрсетіледі. Әрбір оқу құралы мынадай құрылымнан тұрады:

- салт-дәстүрлер туралы мәтін;
- мақал-мәтелдер;
- жағдаяттық тапсырмалар;
- бата, бата түрлері;
- ырым-тыйымдар, тілек, өсиет сөздер;
- фразеологиялық тіркестер;
- диалог және сұхбат;
- бейнефильмдер мен аудиоматериалдар;
- шежіре құрастыру.

Курс соңында оқу құралы бойынша игерген білім деңгейін анықтау мақсатында тыңдаушыларға ауызша, жазбаша, шығармашылық қорытынды тапсырмалар беріледі.

*Өтемісова Г.Ж.
Джубанова Г. Д.
Шокалакова А. Б.*

ҚАЗАҚ ТІЛІ
және
Ұлттық Құндылықтар

Негізгі деңгей
1-кітап
оқу құралы

Пішімі 60x100 1/16
Тығыздығы 80 гр./м2. Қағаздың ақтығы 95%.
Қағазы офсеттік. РИЗО басылымы.
Шартты баспа табағы – 8. Көлемі 128 бет

«Эверо» баспасында басылымға
дайындалды және басып шығарылды
ҚР, Алматы, Байтұрсынұлы к., 22.
тел.: 8 (727) 233 83 89, 233 83 43,
233 80 45, 233 80 42
e-mail: evero08@mail.ru

